

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 3C/129/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5915203004
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2015:5915203004.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudkyňou Mgr. Renátou Krajčiovou v právnej veci navrhovateľa/žalobcu: Quantum Credit a.s., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 47 248 980, právne zast. Advokátskou kanceláriou PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 36 668 745, proti odporcovi/žalovanému: T. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W. č. XX v konaní o zaplatenie 203,95 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a v celom rozsahu.

Odporcovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 25.5.2015 si navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnil voči odporcovi právo na zaplatenie sumy 203,95 eur s úrokom z omeškania 9% ročne z uvedenej sumy od 26.5.2012 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania a trov právneho zastúpenia. Navrhovateľ návrh po skutkovej stránke odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom a.s. so sídlom Bajkalská 28, Bratislava uzatvorila s odporcom podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách dňa 16.4.2011 zmluvu o pripojení. Na základe tejto zmluvy bol poskytovateľ služby povinný pripojiť účastníka k verejnej mobilnej sieti a aktivovať mu SIM kartu na predplatenú mobilnú službu FIX 16. Odporca bol povinný dobíjať si mesačne dohodnutý zmluvný kredit na SIM karte, pričom prvýkrát bol povinný dobiť si ho najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bol zmluvný vzťah uzavretý. Na základe Dodatku k zmluve zo dňa 16.4.2011, jeho povinnosť trala počas celej doby viazanosti 24 mesiacov.

Podniku vznikla povinnosť odpredať odporcovi mobilný telefón Sony Ericsson YENDO za akciovú cenu. Odporca si kredit na SIM karte nedobil vôbec alebo počas lehoty viazanosti prestal kredit dobíjať, porušil zmluvu o pripojení FIX 16, všeobecné podmienky poskytovania predplatenej verejnej komunikačnej služby EASY a osobitné podmienky pre poskytovanie služby FIX 16, za čo bol poskytovateľ služby oprávnený vyúčtovať zmluvnú pokutu, ktorá bola vyúčtovaná faktúrou č. 7205176146.

Vzhľadom ku skutočnosti, že Slovak Telekom a navrhovateľ uzatvorili zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 9.6.2014, predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom navrhovateľa. Na základe uvedeného spoločnosť Slovak Telekom oznámila odporcovi postúpenie pohľadávky.

K oprávnenosti vyúčtovania zmluvnej pokuty navrhovateľ uviedol, že zmluvnú pokutu nemožno považovať za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti, nakoľko v ani jednom prípade súd nevyslovil záver, že samotný fakt uzavretia dohody o zmluvnej pokute medzi účastníkmi spotrebiteľskej zmluvy predstavuje neprijateľnú podmienku. Dôvodom neuznania nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty zo strany

odporcu by mohlo byť jedine posúdenie, že platne dohodnutá zmluvná pokuta je s ohľadom na druh a povahu zabezpečovaného záväzku neprijateľne vysoká.

Inštitút zmluvnej pokuty slúži ako zabezpečovací prostriedok v zmluvných vzťahoch a jej dojednanie považuje navrhovateľ za absolútne oprávnené. Odporca bol pri podpise zmluvných dokumentov oboznámený s možnosťou jej uplatnenia, kde v Dodatku sa nachádza taxatívne výpočet povinností, po porušení ktorých má podnik právo uplatniť si dohodnutú zmluvnú pokutu. Aj napriek faktu, že v ustanovení Dodatku je uvedené slovné spojenie „akejkoľvek povinnosti“, myslí sa tým len porušenie akejkoľvek povinnosti z následne vymenovaných, teda dojednanie o zmluvnej pokute je určité a zrozumiteľné. Práva a povinnosti jednej zmluvnej strany zodpovedajú právam a povinnostiam druhej zmluvnej strany.

K otázke nemožnosti ovplyvnenia zmluvných podmienok navrhovateľ v odôvodnení svojho návrhu poukázal, že zo strany účastníka prijatie rozhodnutia o uzatvorení resp. neuzatvorení zmluvy ostáva iba na jeho slobodnom rozhodnutí. Nie je nijakým spôsobom nútený vstúpiť do zmluvného vzťahu, bez nátlaku si vybral poskytovateľa služieb, sám si vybral okruh služieb a sám si zvolil mobilný telefón. V prípade porušenia zmluvy nedochádza automaticky k deaktivácii SIM karty, ale dochádza iba k tzv. „suspendácii klienta“. Počas tohto štvormesačného obdobia má dlžný klient možnosť vyrovnat' svoj záväzok bez uplatnenia zmluvnej pokuty. Až v prípade, že klient túto možnosť nevyužije, dochádza k úplnej deaktivácii SIM karty s uplatnením zmluvnej pokuty a ďalšie zapojenie už potom nie je možné.

Súd v súlade s § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) konal a rozhodoval v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu ako aj v neprítomnosti odporcu, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané, pričom nežiadali o odročenie pojednávania z vážnych dôvodov.

Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s listinami založenými v spise, a to so Zmluvou o pripojení Fix zo dňa 16.4.2011 a Dodatkom k zmluve o pripojení zo dňa 16.4.2011, faktúrou č. 7205176146 splatnou dňa 25.5.2012 v sume 248,95 eur, Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 1.7.2014, Prílohou k Všeobecným podmienkam poskytovania predplatenej verejnej elektronickej komunikačnej služby Easy prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Právny predchodca navrhovateľa a odporca uzavreli dňa 16.4.2011 zmluvu o pripojení Fix, predmetom ktorej bol záväzok právneho predchodcu navrhovateľa poskytovať odporcovi zvolený program služieb Fix 9 a záväzok účastníka riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení, Všeobecnými podmienkami, platným cenníkom služieb. Uvedené strany uzatvorili dňa 16.4.2011 aj Dodatok k zmluve o pripojení, predmetom ktorého bola aktivácia programu služieb Fix 16 a záväzok podniku poskytnúť odporcovi zľavnený mobilný telefón Sony Ericsson YENDO za akciovú cenu 9,- eur.

Podľa bodu 1 písm. c) Dodatku sa odporca zaviazal riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu a dodržiavať povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení Fix, všeobecnými podmienkami, osobitnými podmienkami pre poskytovanie služby Fix, platným cenníkom.

Podľa bodu 1 písm. d) Dodatku sa účastník zaviazal riadne a včas pravidelne realizovať zmluvné dobíjanie podľa bodu 3.1 Osobitných podmienok.

V zmysle bodu 2. dodatku sa účastník zaviazal, že po dobu viazanosti 24 mesiacov nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania, a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo vypovedať zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinnosti zo strany účastníka.

V zmysle bodu 3 dodatku sa odporca zaviazal, že v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1. písm. c) a v bode 2. Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok, alebo v čl. 5 bod. 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorých dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur.

Faktúrou č. 7205176146 splatnou dňa 25.5.2012 právny predchodca navrhovateľa vyúčtoval odporcovi zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur.

Listom zo dňa 1.7.2014 právny predchodca navrhovateľa oznámil odporcovi, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ako postupca postúpil pohľadávku z faktúry č. 7205176146 na navrhovateľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 9.6.2014.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom do 31.10.2011 zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 3 Zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, zmluva o pripojení zaniká, uplynutím času, na ktorý bola uzavretá, dohodou účastníkov zmluvy, odstúpením od zmluvy, výpoveďou, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 43 ods. 12 písm. a) a b) zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom od 1.11.2011 účastník je povinný a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 78 ods. 9 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvy o pripojení podľa doterajších predpisov sú zmluvami o poskytovaní verejných služieb podľa tohto zákona.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Predmetom uplatneného nároku je zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorá bola právnym predchodcom navrhovateľa vyúčtovaná faktúrou č. 7205176146 splatnou dňa 25.5.2012 vo výške 248,95 eur, a ktorá bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 9.6.2014 postúpená na navrhovateľa vo výške 203,95 eur.

Súd mal preukázané na základe oznámenia o postúpení pohľadávky, ktorá skutočnosť bola postupom odporcovi oznámená listom zo dňa 1.7.2014, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ako postupca postúpil pohľadávku z faktúry č. 7205176146 na navrhovateľa.

Zmluva o pripojení spolu s Dodatkom k zmluve o pripojení je svojou povahou spotrebiteľskou zmluvou (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka; ďalej len OZ), keďže bola uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa ako dodávateľom elektronických komunikačných služieb, konajúcim v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a odporcom ako fyzickou osobou - spotrebiteľom, nekonajúcim pri jej uzatváraní v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva uzavretá medzi dodávateľom a odporcom predstavuje svojím charakterom typovú (formulárovú zmluvu) vopred pripravenú dodávateľom, pre ktorú je charakteristické, že spotrebiteľ jej obsah, teda i dojednanie o zmluvnej pokute, podstatným spôsobom neovplyvňuje (môže len zmluvu ako celok uzavrieť alebo ju ako celok odmietnuť). Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné podmienky - § 53 ods. 1 OZ). Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že zmluvnú pokutu možno dojednať vždy len vo vzťahu k určitej zmluvnej povinnosti (zmluvným povinnostiam) toho ktorého

účastníka dotknutej zmluvy. Uvedené potom znamená, že od účastníka možno požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty len v prípade, ak porušil také zmluvné dojednanie, ktoré tohto účastníka zaväzovalo, a s ktorým porušením sa zároveň viaže i povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu. V prejednávacom prípade bola zmluvná pokuta medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom dojednaná v bode 3 Dodatku k zmluve o pripojení Fix s tým, že sa vzťahuje na porušenie akejkoľvek povinnosti stanovenej v bode 1 písm. c/ alebo v bode 2 Dodatku k zmluve o pripojení alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ - c/ Všeobecných podmienok odporcom. V bode 1 písm. c/ Dodatku k zmluve o pripojení je následne formulovaný záväzok odporcu riadne a včas platiť právnemu predchodcovi navrhovateľa cenu služieb podľa zvoleného programu služieb s tým, že podľa tabuľky č. 1, ktorá je súčasťou tohto dodatku, predstavuje táto cena služieb sumu minimálne 16 eur. Žalobca si uplatňuje zmluvnú pokutu za to, že žalovaný pravidelne nerealizoval dobíjanie v súlade so zmluvou. Povinnosť realizovať dobíjanie žalovanému vyplývala z bodu 1 d) dodatku, pričom v bode 3 dodatku, na základe ktorého si žalobca uplatňuje zmluvnú pokutu však bod 1d) vymenovaný nie je.

Podľa čl. 2 písm. a) Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v čl. 3.

Podľa čl. 3 bod 1 cit. smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy k škode spotrebiteľa. Podľa bodu 2 cit. smernice podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa článku 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 9Co/379/2013, ktorým rozhodol o odvolaní voči rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 11C/110/2012-26 zo dňa 21. augusta 2012 v spojitosti s jeho doplnčiacím rozsudkom č.k. 11C/110/2012-64 zo dňa 17. septembra 2013 kde Okresný súd doplnčiacím rozsudkom zo dňa 17.09.2013 č.k. 11C/110/2012-64 vyhlásil zmluvnú pokutu podľa bodu 3 dodatku k zmluve o pripojení za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne rozhodoval aj Krajský súd Trenčín sp. zn. 4Co/573/2013, Krajský súd Trnava rozsudkom sp. zn. 26Co/8/2013, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9C/65/2012-72, Krajský súd Banská Bystrica sp. zn. 13Co/399/2013.

Z obsahu zmluvy a dodatku uzavretých medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom vyplýva, že text zmlúv a dodatkov bol vopred pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, zmluva bola pripravená vopred v podobe predbežne formulovanej tzv. typovej, resp. štandardnej zmluvy, pričom do zmluvy a jej dodatkov sa dopisovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa a ním vybraný mobilný telefón resp. koncové zariadenie, účastnícky program a služby. Žalovaný ako spotrebiteľ mal síce zrejme možnosť oboznámiť sa s dojednanými zmluvnými ustanoveniami pred podpisom zmluvy, ale nesporné nemohol ovplyvniť ich obsah. Zmluvné dojednania obsiahnuté v uvedenej zmluve a dodatku preto s poukazom na cit. ust. § 53 ods. 2 OZ i čl. 3 bod 2 smernice, nemožno považovať za individuálne dojednané. Je nesporné, že spotrebiteľ nemal žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutých a v predloženej zmluve fixne formulovaných dojednaní o zmluvnej pokute. Mohol iba zmluvu ako celok odmietnuť alebo ju prijať a podrobiť sa tak dodávateľom nanútenému dojednaniu o zmluvnej pokute. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté pritom v zmysle cit. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka (i čl. 3 bod 2 cit. Smernice 93/13/EHS), bolo na žalobcovi ako dodávateľovi. Žalobca ale v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal, a preto bolo nevyhnutným v súlade s ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú.

V danom prípade bola dohodnutá zmluvná pokuta v prípade nesplnenia povinnosti odporcu, pričom pre prípad porušenia povinnosti právneho predchodcu navrhovateľa nebola dohodnutá žiadna sankcia v prospech odporcu. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Zmluvnú pokutu súd považuje pri takomto

zmluvnom dojednaní aj s prihladnutím na výšku zľavy za neprimeranú s prihladnutím aj na hľadisko času, kedy navrhovateľ nerozlišuje situáciu v akej dobe dôjde k porušeniu povinností ku ktorým sa zmluvná pokuta viaže. Práve táto skutočnosť spôsobuje nielen nerovnováhu v zmluvných vzťahoch, pretože nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme, alebo s ním dodávateľ neuzavrie zmluvu. Spotrebiteľ má objektívne iba veľmi nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok, a to nielen vzhľadom na veľmi drobné a nečitateľné písmo, akým sú podmienky v zmluve o pripojení resp. dodatku uvedené, ale aj pre slovnú formuláciu jednotlivých zmluvných dojednaní a ich množstvo v jednom súvislom texte. Zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané, jedná sa o formulárový typ zmluvy. Aj v tomto konkrétnom prípade odporca nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť, nakoľko ide o pripravené tlačivá. Za individuálnu zmluvnú podmienku nemožno považovať, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Pokiaľ navrhovateľ tvrdil, že nedošlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je pravdou, že v zmysle čl. 4 Smernice 93/13/EHS bod 1 je potrebné nekalosť zmluvných podmienok hodnotiť so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Súd nepopiera možnosť i v spotrebiteľskej zmluve dojednať zmluvnú pokutu ako sankciu za nesplnenie zmluvných povinností spotrebiteľa. Podstatným ale je, aby zmluvná pokuta dojednaná v spotrebiteľskej zmluve bola primeraná. Táto podmienka ale v danom prípade podľa názoru súdu splnená nebola. Ako bolo už uvedené vyššie, v bode 3 dodatku zmluvné strany dohodli, že v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c) alebo v bode 2 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 Dodatku, t.j. v pevne dojednanej výške 248,95 eur. Obsahom dojednania je tiež to, že právo na zmluvnú pokutu vzniká samotným porušením povinnosti v okamihu jej porušenia, pričom nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany dodávateľa a zmluvnú pokutu je spotrebiteľ povinný zaplatiť bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu zostáva do uplynutia doby viazanosti. Súd v zmysle konštantnej judikatúry ESD i súdov SR musel posúdiť nekalú povahu sankcie obsiahnutej v spotrebiteľskej zmluve aj bez návrhu a zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou viazaný.

ESD v rozsudku vo veci C-618/10 zo dňa 14.06.2012 skonštatoval, že smernici odporuje španielska právna úprava, ktorá poskytuje vnútroštátnemu súdu v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky možnosť zmeniť obsah tejto podmienky. V dôsledku toho sú vnútroštátne súdy pri konštatovaní existencie nekalej zmluvnej podmienky povinné takúto podmienku iba neuplatniť, aby nebola záväzná pre spotrebiteľa, avšak nemôžu zmeniť jej obsah. Zmluva, do ktorej sa vložila zmluvná podmienka totiž musí v zásade existovať ďalej bez akejkoľvek inej zmeny, okrem odstránenia nekalých podmienok, pokiaľ je jej ďalšia existencia možná v súlade s pravidlami vnútroštátneho práva. Z vyššie citovaného rozhodnutia ESD vyplýva nemožnosť vnútroštátneho súdu v spotrebiteľských veciach využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. (rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/389/2013).

Žalobca v celom konaní nepreukázal opak, t. j., že zmluvné podmienky boli individuálne dojednané. S poukazom na vyššie uvedené súd návrh navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty za porušenie povinností spolu s uplatneným úrokom z omeškania zamietol.

Keďže v danom prípade došlo k postúpeniu pohľadávky dodávateľa (t.j. postupcu) na postupníka ešte pred podaním návrhu na začatie konania, dodávateľ, teda spoločnosť Slovak Telekom a.s. nie je účastníkom konania. V pozícii účastníka konania na strane navrhovateľa vystupuje spoločnosť Quantum Credit, a.s., (t.j. postupník), ktorá nemôže ovplyvniť obsah zmluvy alebo dodatku uzatvorených medzi dodávateľom a odporcom ako spotrebiteľom obsahujúcich neprijateľnú podmienku, z čoho vyplýva, že v takomto prípade by bolo vyhlásenie neprijateľnej podmienky bezpredmetné a neúčelné, keďže by nebolo možné uplatniť a zrealizovať základný účel inštitútu vyhlásenia neprijateľnej podmienky súdom za neplatnú, a teda zabezpečiť, aby dodávateľ ďalej nepoužíval neprijateľnú podmienku v zmluvách a iných dokumentoch obsahujúcich tieto podmienky. S ohľadom na uvedené, keď dodávateľ nie je účastníkom v tomto konaní a v prípade vyhlásenia neprijateľnej podmienky za neplatnú, by sa na neho teda nevzťahovala povinnosť zdržať sa jej používania, súd nie je povinný v zmysle ust. § 153 ods. 4 O.s.p. výslovne vo výroku rozsudku uviesť neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to preto, že nejde o nepriznanie plnenia dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, ale postupníkovi, pre ktorého akýkoľvek

hmotnoprávny dôsledok takéhoto vyhlásenia nie je účinný. S prihliadnutím na všetky vyššie uvedené skutočnosti, súd teda nevyhlásil vo výroku neprijateľnú podmienku za neplatnú, avšak ustanovenia o dojednanej zmluvnej pokute považoval za absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, právo na náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva proti navrhovateľovi, ktorý vo veci samej úspech nemal nepriznal, nakoľko tento si žiadne trovy konania neuplatnil ani mu zo spisu žiadne trovy konania nevyplývali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.